

Trg dela v EU in zaposlovanje delavcev iz EU/EGP

8. maj 2009

Valerija Okorn EURES manager

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

ObraVnavane vsebine:

- Trg dela v EU/ Slovenija
- Iskani poklici
- Zaposlovanje tujcev, državljanov EU/EGP- statistika, pogoji, postopek posredovanja
- Načini pridobivanja kadrov

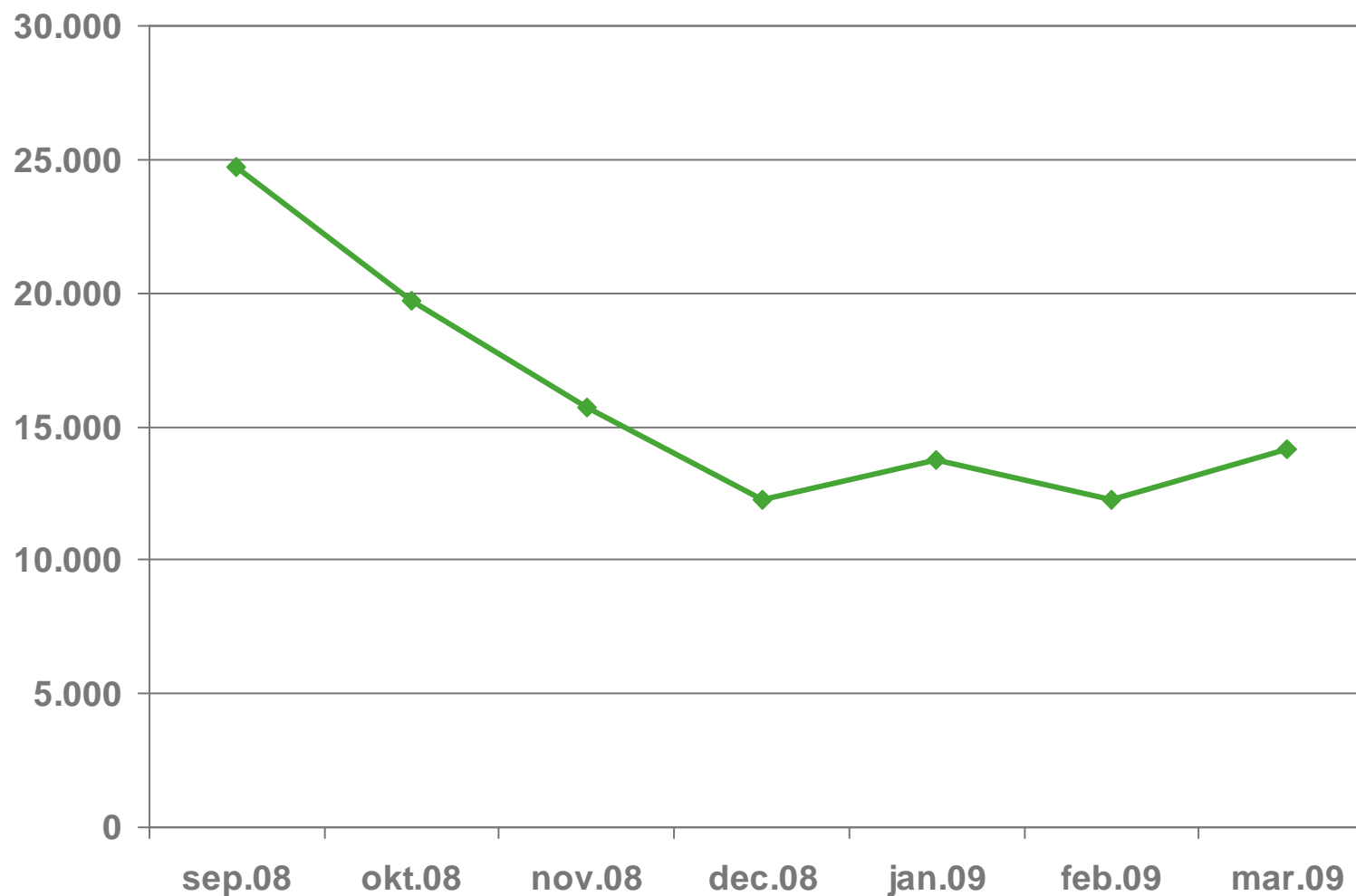

Trg dela v EU

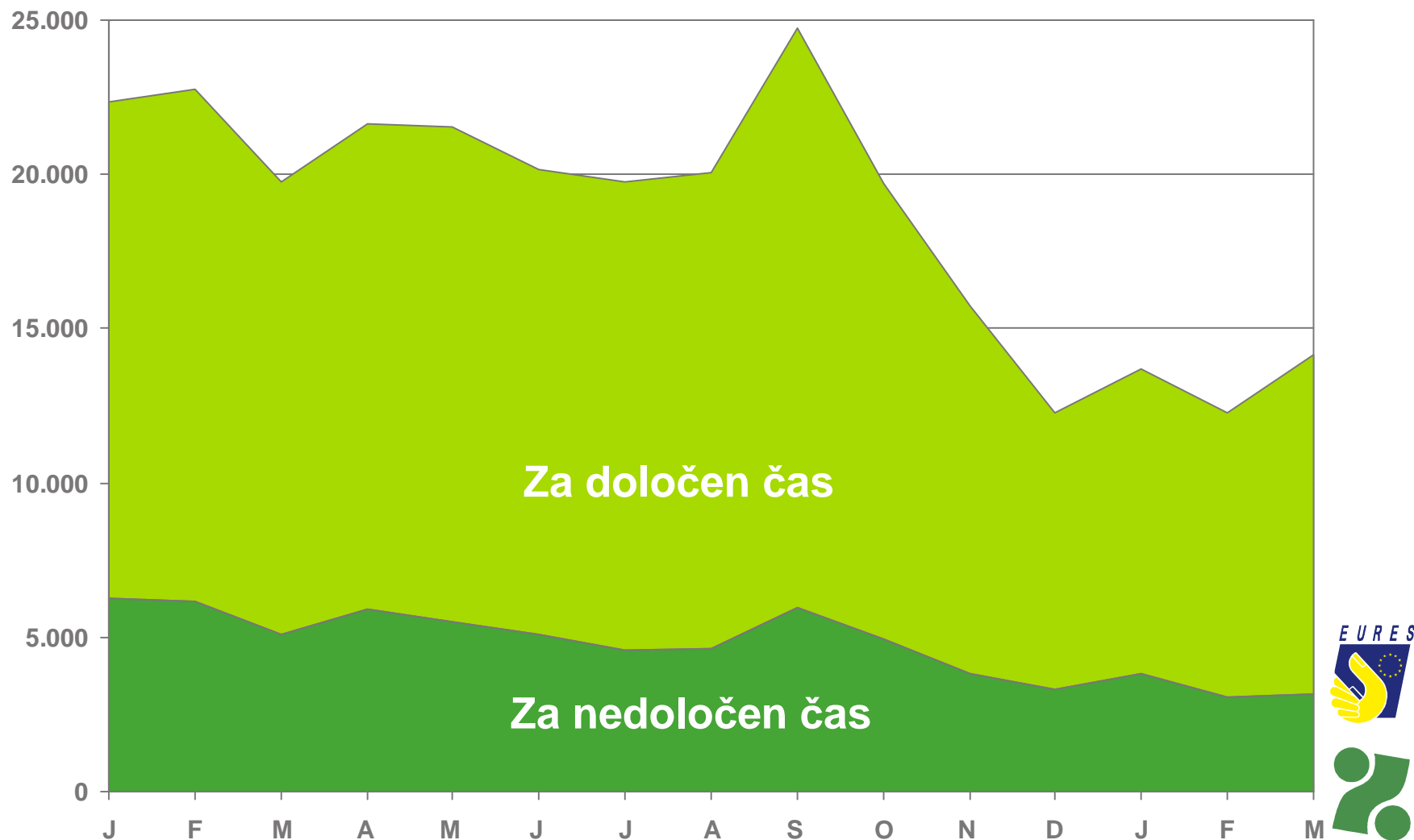
- Stopnja zaposlovanja je v letu 2008 še naraščala (66.4%),
- Upad potreb po delavcih,
- Povečanje brezposelnosti (februar 09- 7.9%, 19.2 mio; zlasti pri mladih 17.5%),
- Porast stroškov dela (plač) za 4.7% v letu 2008,
- Upad povpraševanja in investicij,
- Upad v kmetijstvu in gradbeništvu...
- Upad zaposlitev za določen čas in za skrajšan delovni čas.

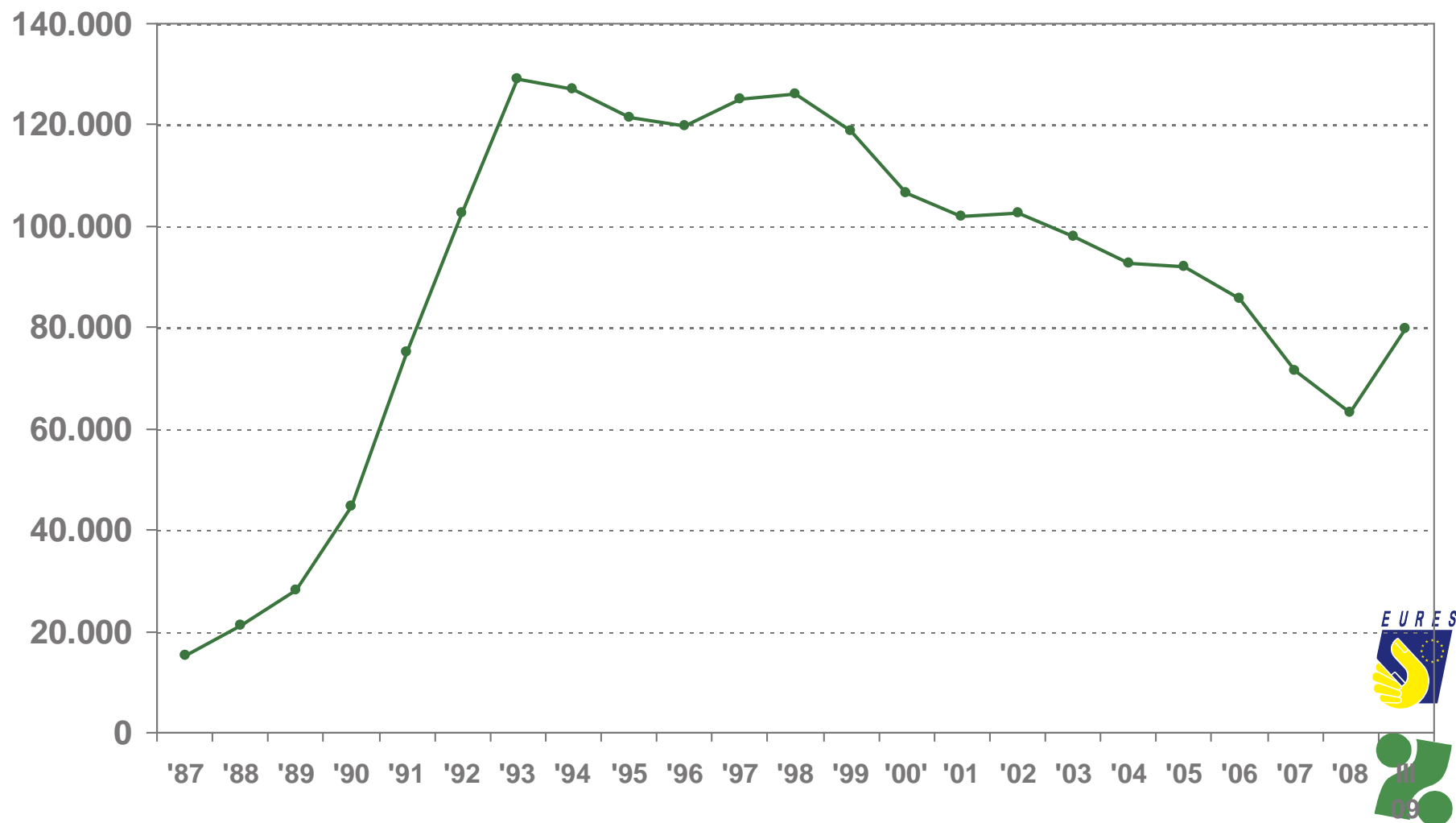
Gibanje povpraševanja (prosta delovna mesta), sep.08 – mar.09

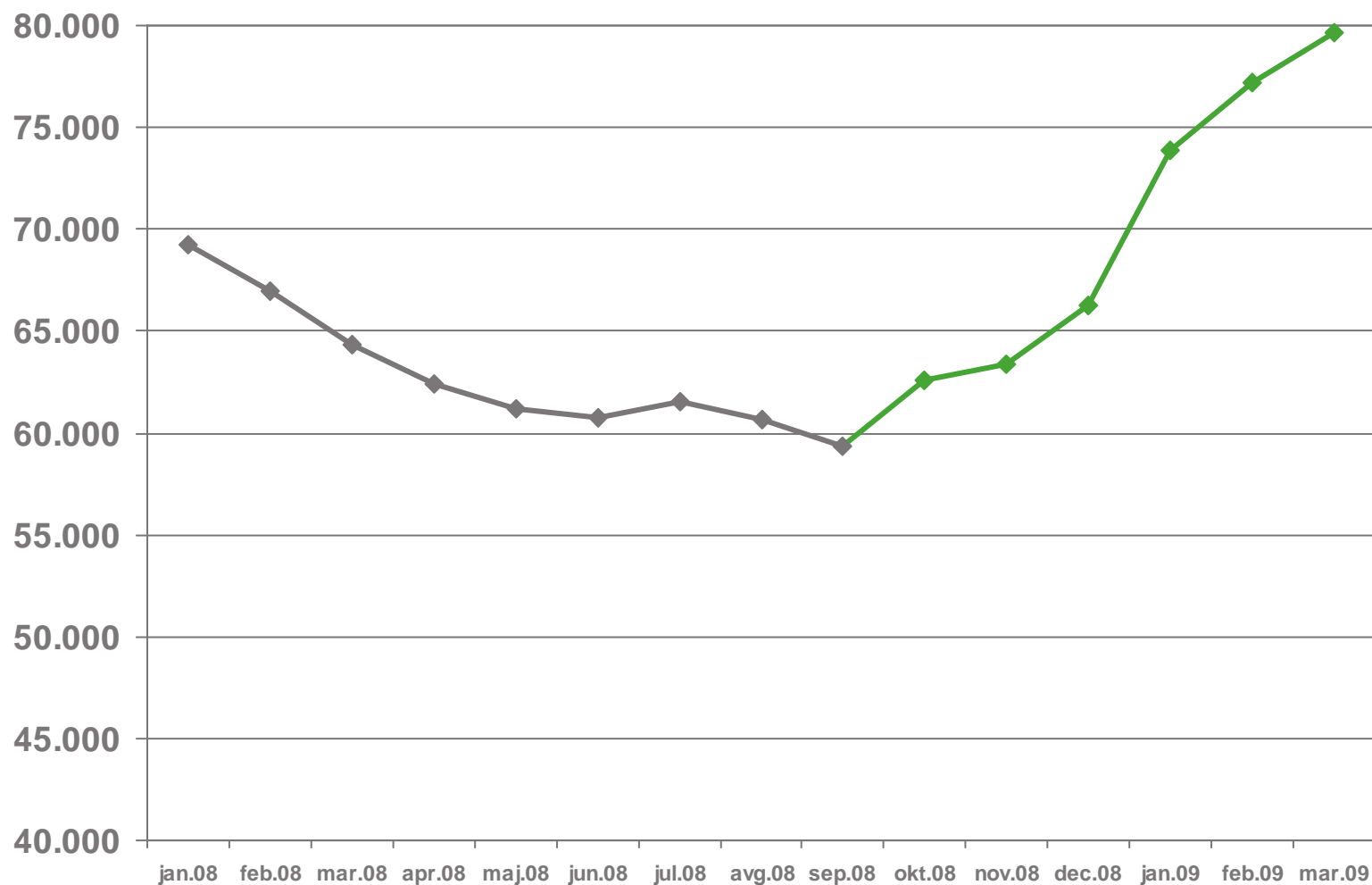
Prijavljene potrebe po delavcih po mesecih od jan. 2008 do marca 2009

Gibanje registrirane brezposelnosti, 1987 - marec 2009

Gibanje registrirane brezposelnosti, januar 2008 – marec 2009

Gibanje registrirane brezposelnosti

- V septembru 2008 brezposelnost najnižja po decembru 1990.
- Do marca 09 je število registriranih brezposelnih oseb naraslo na **79.682- 34,4 %** več kot v septembru 08.
- Porast brezposelnosti posledica **večjega priliva**; I-III 09 za 90,3 % višji v primerljivem lanskem obdobju; skupni **odliv** iz brezposelnosti **zmanjšal** za 16,9 %, število **vklučenih brezposelnih oseb v zaposlitve** manjše za **23,7 %**.

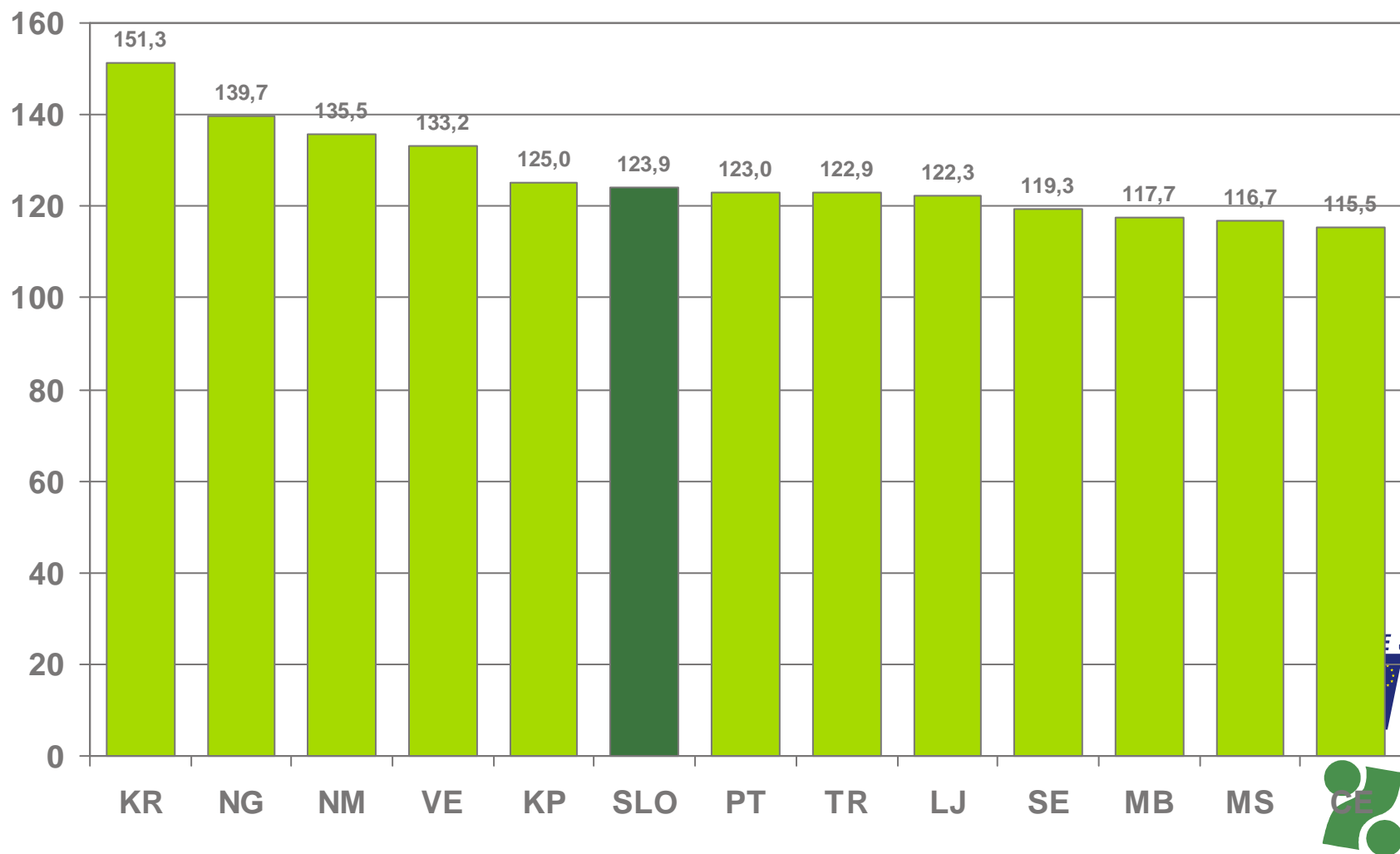

Priliv v registrirano brezposelnost

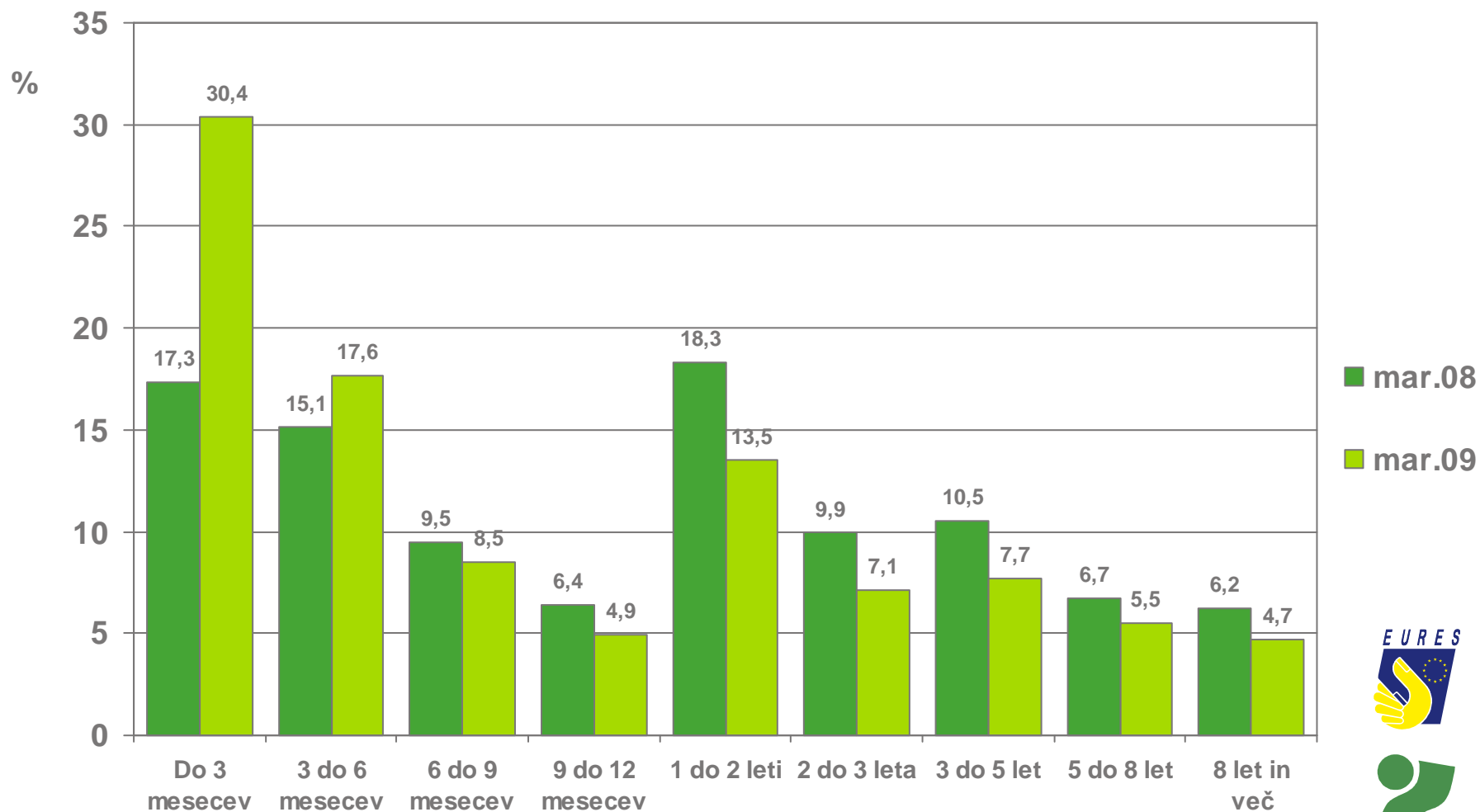
- Brezposelnost začela naraščati oktobra 08:
 - priliv **iskalcev prve zaposlitve**,
 - naraščanje števila novo prijavljenih zaradi **izteka zaposlitve za določen čas** in
 - **trajno presežnih delavcev in stečajnikov.**
- Največji priliv v brezposelnost v januarju 09, v februarju in marcu se je priliv zmanjšal, a je še vedno nad primerljivim lanskim.

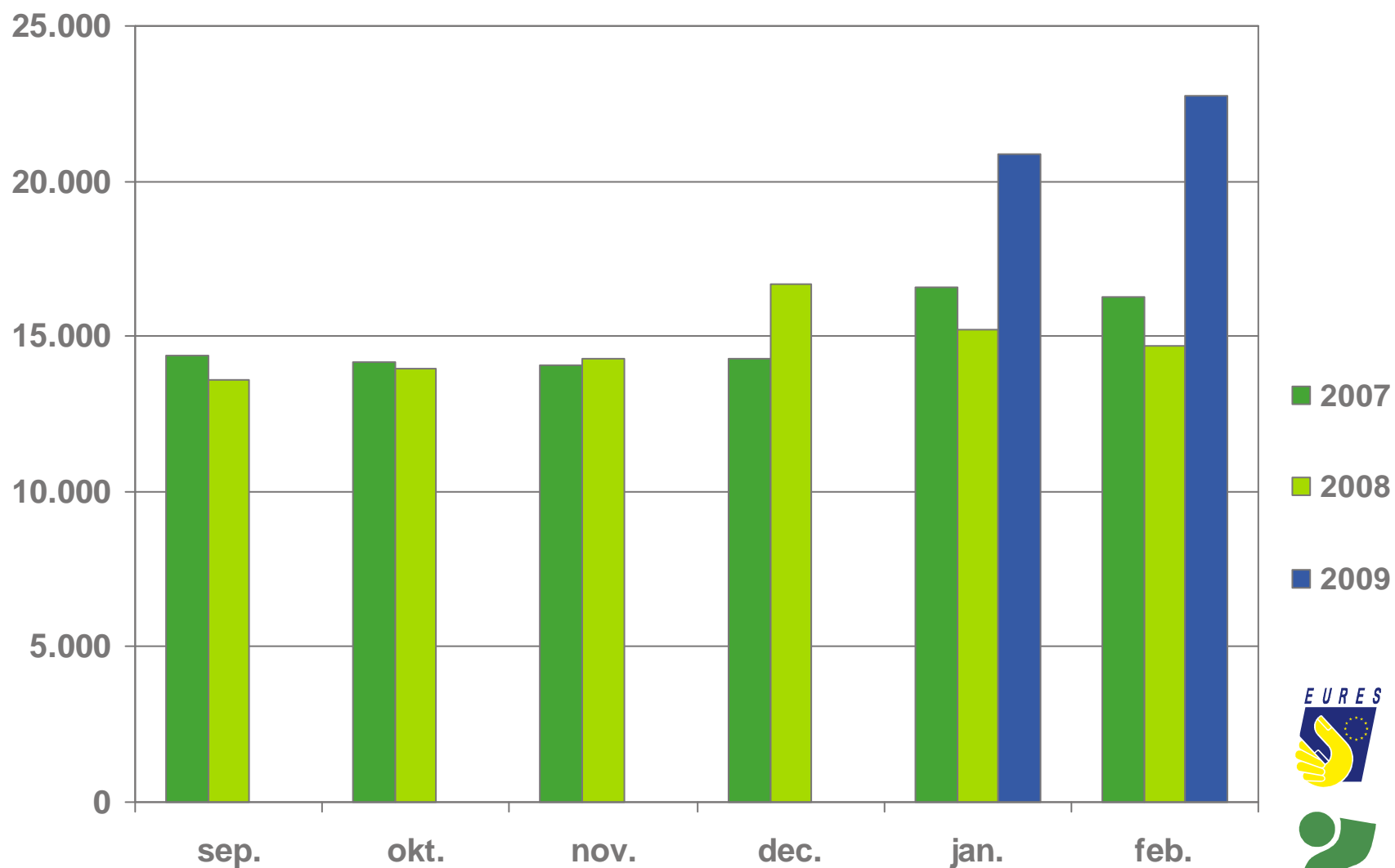
Rast števila brezposelnih oseb po območnih službah- marec 2009/marec 2008

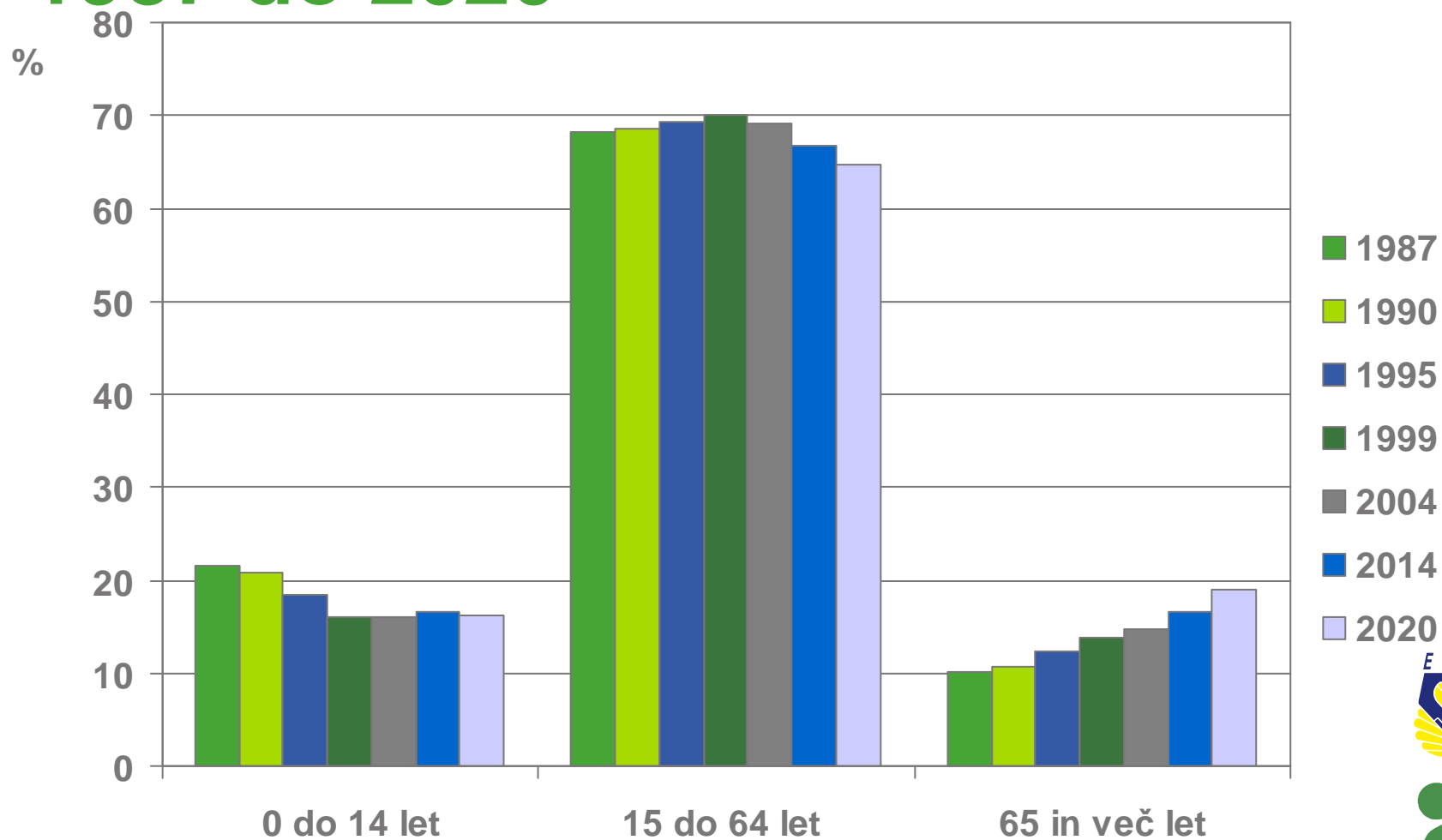
Struktura brezposelnih oseb po trajanju brezposelnosti, marec 2008 in marec 2009

Gibanje števila prejemnikov DN

Starostna struktura prebivalstva, 1987 do 2020

Vir: SURS

Najpogostejši poklici, iskani v obdobju od novembra 2008 do marca 2009

- Prodajalec, delavec za preprosta dela pri visokih gradnjah, čistilec prostorov, natakar, voznik tovornjaka, administrator, komercialist za prodajo, kuhar, varilec, zidar, varnostnik, ključavničar, kuhinjski pomočnik (ne na domu), medicinska sestra, delavec za preprosta dela pri nizkih gradnjah, delavec za druga preprosta dela, skladiščnik, monter kovinskih konstrukcij, elektroinštalater, trgovinski poslovodja, računovodja, tesar, poslovni sekretar itd.

Najbolj iskani poklici v EU

1. **Sistemiški/e inženirji/ke in programerji/ke**
2. **Kuharji/ice**
3. **Vodje strežbe, natakarji/ice, mešalci/ke pijač**
4. **Strojni inženirji/ke in tehniki/ce**
5. **Prodajalci/ke**
6. **Drugi/e računalniški/e strokovnjaki/nje**
7. **Varilci/ke in rezkalci/ke**
8. **Računalniški/e inženirji/ke**
9. **Managerji za prodajo in trženje**
10. **Pomočniki/ce v kuhinji in restavraciji**

Primanjkuje tudi delavcev na področju zdravstva, v času sezone tudi na področju kmetijstva.

Na osnovi preteklih gibanj in pričakovanega gospodarskega razvoja in demografskih trendov ocena, da bo tudi v prihodnje v EU še vedno primanjkovalo:

- **delavcev za poklice v zdravstvu** (zdravniki, medicinske sestre),
- **strokovnjakov s področja računalništva,**
- **strokovnjakov tehničnih strok,**
- **delavcev v storitvenih poklicih** (gostinstvo, zdravstvena in socialna oskrba, varovanje oseb in premoženja ipd.),
- **delavcev s poklici za neindustrijski način dela** (gradbinci, kovinarji ipd.).....

Napoved zaposlovanja in veščin v Evropi do 2020- raziskava CEDEFOP 2008

- $\frac{3}{4}$ zaposlitev v EU 25 bo v storitvenem sektorju;
- Kvalifikacijske zahteve se bodo povečale → potreba po spremembi sedanje kvalifikacijske strukture delavcev;
- Primanjkljaj delavcev zaradi staranja prebivalstva, upada števila prebivalstva (iz 308,6 mio v letu 2006 na 302.5 mio v letu 2020) in povečanega ustvarjanja novih delovnih mest.

Napoved zaposlovanja in veščin v Evropi do 2020- raziskava CEDEFOP 2008

- Politike morajo zagotoviti, da znanja mladih, ki vstopajo na trg dela, lahko zapolnijo potrebe na trgu dela;
- Pomembno, da obstoječe veščine in znanja niso izgubljena, ampak so izkoriščena;
- Ocenjevanje znanj, veščin ter usposabljanje;
- Migracija delavcev (mobilnost znotraj EU ne bo zadostovala);
- Fleksibilna politika trga dela in socialna politika;
- Ukrepi za usklajevanje družinskega in poklicnega življenja.

Veljavna delovna dovoljenja, 2008 in 2009

Izdana delovna dovoljenja v letu 2009 I.

- V prvih treh mesecih je Zavod izdal 19.613 delovnih dovoljenj, **za 9,2 % manj** kot v enakem obdobju leta 2008.
- Prepolovilo se je število izdanih dovoljenj za delo, število izdanih osebnih dovoljenj in dovoljenj za zaposlitev pa je poraslo.
- V letošnjem letu je poraslo število izdanih delovnih dovoljenj delodajalcem **gostinstva**, zmanjšalo pa se je število izdanih delovnih dovoljenj delodajalcem iz **gradbeništva (-11 %)** ter **predelovalnih dejavnosti (-31 %)**.

Izdana delovna dovoljenja v letu 2009 II.

- Največ delovnih dovoljenj je bilo izdanih delodajalcem iz dejavnosti gradbeništva.
- Deset najpogostejših poklicev, za katera so bila izdana delovna dovoljenja: delavec za preprosta dela pri visokih gradnjah, zidar, voznik tovornjaka, delavec za preprosta kmetijska dela, zidar fasader, delavec za preprosta dela pri nizkih gradnjah, tesar, ključavničar, varilec ter zidar za zidanje in ometavanje.

Zaposlitve delavcev iz držav EU/EGP

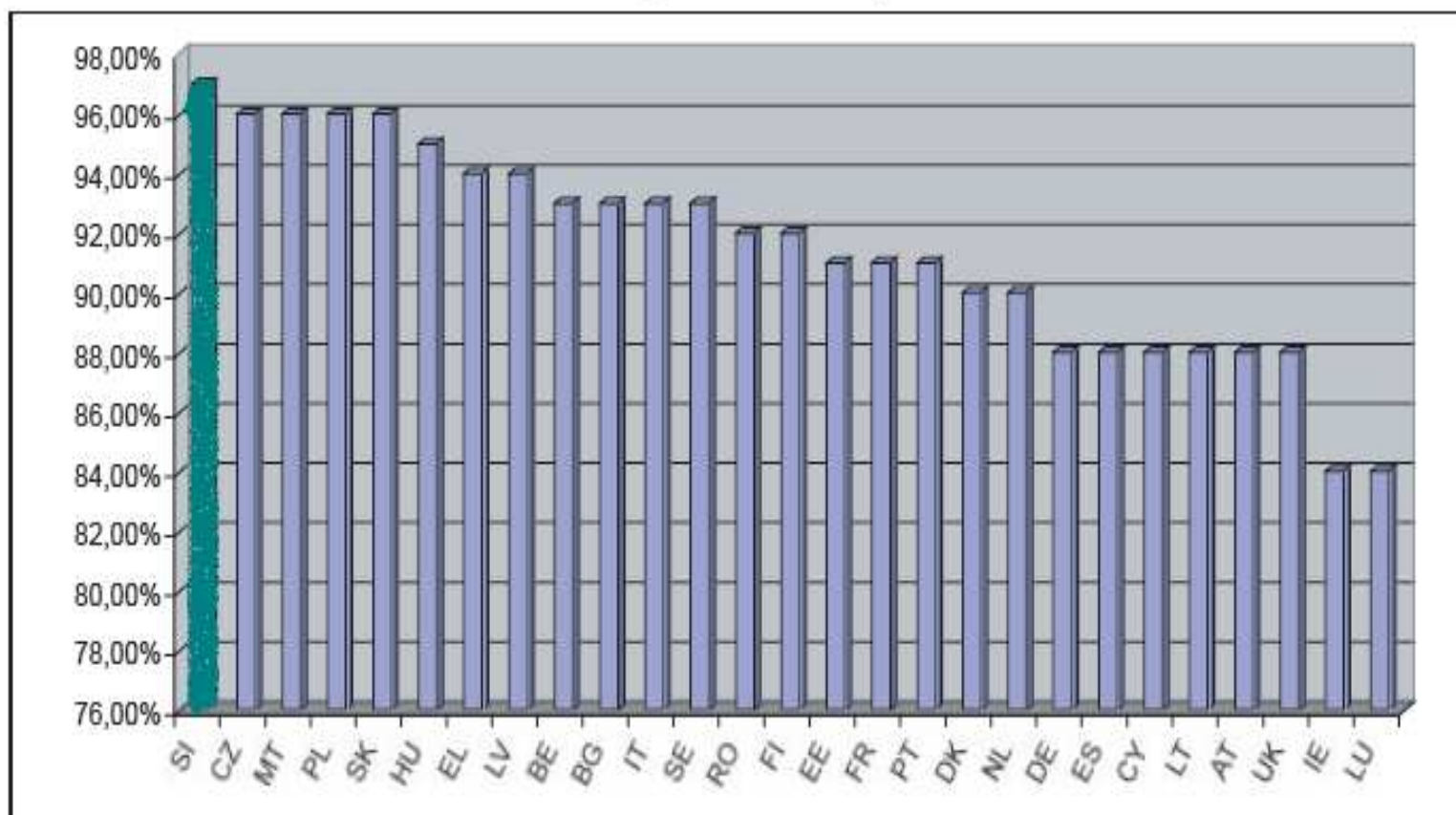
<u>leto</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>
AVSTRIJA	36	53	53
BOLGARIJA		2.778	2.962
ČEŠKA REPUBLIKA	126	105	76
ITALIJA	87	135	189
MADŽARSKA	266	486	514
NEMČIJA	40	62	61
POLJSKA	375	248	198
ROMUNIJA		658	1.112
SLOVAŠKA	1.170	1.226	696
ZDRUŽENO KRALJESTVO	35	36	50
Skupaj	2.267	5.928	6.038

Vir: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Ne/mobilnost slovenskih delavcev v primerjavi z delavci drugih držav EU

Europeans who did not leave their home country for a job abroad during the last ten years

Source: Eurobarometer 281 'Geographical Mobility of Citizens'

Prosti pretok

- Slovenija od **25. maja 2006** uveljavlja **prosto gibanje delavcev državljanov EU in EGP**, zato pri zaposlovanju ni potrebno pridobiti delovnega dovoljenja.
- **Zaposlitev pod enakimi pogoji kot slovenskih delavcev** in skladno s slovensko zakonodajo o **delovnih razmerjih: pogodba o zaposlitvi** ter prijava v pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje.
- **Prepovedana diskriminacija** na podlagi državljanstva glede dela, plačila in drugih pogojev dela.

Evidentiranje zaposlitve EU delavcev sprememba zakona – od 3. dec. 2007

- Prijava **zaposlitve** v socialno zavarovanje v roku **10 dni** od dneva nastopa dela - zavezanec delodajalec.
- Posebna prijava **zaposlitve državljana EU ni več potrebna**. Uporablja se 29.a čl. Zakona: 4. če delodajalec s tujcem sklene pogodbo o zaposlitvi, **se za prijavo začetka dela šteje prijava tujca v socialno zavarovanje s strani delodajalca.**

Prebivanje v Sloveniji

- Vstop v državo članico EU z veljavno **osebno izkaznico ali potnim listom**.
- Za **prebivanje, daljše od treh mesecev**, delavec pri upravni enoti prijavi prebivanje.
- **Potrdilo o prijavi prebivanja** zaradi zaposlitve ali dela bo upravna enota državljanu Evropske unije izdala, če ima:
 - veljavni osebni dokument
 - dokazilo o zaposlitvi ali potrdilo delodajalca, da ga bo zaposlil.

Sistem vzajemnega priznavanja kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Poklici, za katere država predpisuje **posebne pogoje glede usposobljenosti za njihovo opravljanje.**

Pred prihodom v Slovenijo z namenom opravljanja določenega poklica pridobiti informacijo o tem, **kateri poklici so regulirani.**
Več informacij- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve: <http://www.mddsz.gov.si/>

Poiščite bodoče sodelavce v Evropi!

Ponudba/ Povpraševanje delavcev na EU trgu delovne sile

- **EURES portal**
- **Mednarodni zaposlitveni sejmi**
- **Projekti pri pridobivanju delavcev iz drugih držav EU/ EGP**

EURES- Omrežje evropskih javnih zavodov za zaposlovanje

- **Povečevanje mobilnosti delavcev**

- **Odstranjevanje ovir pri uveljavljanju prostega pretoka delovne sile med 31 državami članicami EURES**

Priložnosti tudi za delodajalce!

- **Informiranje in svetovanje** o evropskem trgu dela;
- Objava potreb na EURES portalu;
- Pomoč pri **zagotavljanju delavcev**, ki jih na domačem trgu dela primanjkuje
- Predstavitev kadrovskih potreb slovenskih delodajalcev na **zaposlitvenih sejmih** v tujini;
- Organizacija seminarjev, zaposlitvenih sejmov... v SLO;

Objava prostih delovnih mest na portalu

Od leta 2005 morajo vse države članice pošiljati prosta delovna mesta, ki so objavljena na nacionalni ravni v skupno bazo podatkov o prostih delovnih mestih za objavo na EURES portalu.

http://eures.europa.eu/

Enostavno iskanje informacij o možnostih za zaposlitev in izobraževanje v Evropi.

Mreža EURES vam prinaša prosta delovna mesta v 31 evropskih državah, življenjepise zainteresiranih kandidatov in vse, kar morate vedeti o življenju in delu v tujini ter še mnogo več.

06/05/2009: **789 971** prostih delovnih mest, **315 177** življenjepisov in **19 311** registriranih delodajalcev.

Mreža EURES

 Kaj lahko EURES stori za vas?

 Svetovalci EURES

 EURES v čezmejnih regijah

 Nacionalni člani EURES-a

Iskalci zaposlitve

- › Iščiči zaposlitve
- › Vaš spletni življenjepis
- › Registracija za brezplačni račun Moj EURES

Delodajalci

- › Iskanje življenjepisov
- › Objava prostega delovnega mesta
- › Registracija za brezplačni račun Moj EURES

Prijava v Moj EURES

Uporabniško ime :

Geslo :

› Ste pozabili svojo uporabniško ime ali geslo?

Življenje in delo

Preselitev v drugo državo

Izobraževanje

- › Iskanje možnosti za izobraževanje

 Glasila 'EURES in vi'

 Novice na portalu

 Koledar prireditev

[V žarišču...](#)

Povejte nam svoje mnenje

Registracija na EURES portalu

- Z **brezplačno registracijo** na »Moj EURES« lahko iščete življenjepise primernih kandidatov in stopite z njimi v stik.
- Prejemanje obvestila o novih življenjepisih preko e-pošte.
- Pošiljate poizvedbe iskalcem zaposlitve.

Posredovanje podatkov o prostih delovnih mestih

Rubrika 22. 3. – želimo zaposliti delavca iz držav EU/EGP.

Zahtevani osnovni podatki:

- o delodajalcu, vrsti, regiji zaposlitve...
- **opis in poklic prostega delovnega mesta**
- znanje jezikov, vozniško dovoljenje, delovne izkušnje...
- okvirna **plača**
- **način prijave kandidatov**

Daljši rok za prijavo kandidatov (1 mesec).

Prijava prostega delovnega mesta (e-prijava)

Če želite zaposliti državljana EU/ EGP in želite, da posredovanje izvede ZRSZ- EURES, v rubriki 22 izberete polje 3

22. Zavod naj posredovanje izvede na naslednji način

- obvesti ustrezne kandidate
- napoti ustrezne kandidate, največ
- posreduje pri pridobivanju kandidatov iz držav UE in EGP

BOLGARIJA
ČEŠKA REPUBLIKA
POLJSKA

Briši Dodaj

- kandidate je Zavod že posredoval v predhodnem postopku

Postopek posredovanja

SLOVENSKI DELODAJALEC ŽELI ZAPOSLOTI DELAVCA IZ EU

- EURES svetovalka sprejme Potrebo po delavcu-
kontakt <http://www.ess.gov.si/slo/Eures/eures.htm>;
- Kontaktiranje delodajalca (opis del in nalog, država, plača, postopek posredovanja, reguliran poklic, rok...);
- Prevajanje in posredovanje potrebe EURES svetovalcem v drugih državah- prosto delovno mesto je lahko objavljeno tudi v drugi državi članici;
- Zbiranje CV /izbor/organizacija intervjujev s kandidati v drugi državi;
- Povratne informacije o realizaciji zaposlitve;

Mednarodni zaposlitveni sejmi

Zaposlitvenega sejma se lahko udeležijo tisti delodajalci, ki:

- želijo zaposliti delavce iz držav EU,
- spoštujejo zakonodajo,
- se v roku prijavijo na razpis.

V primeru, da se ZS ne morejo udeležiti, jih lahko **zastopa EURES svetovalec** (po predhodnem dogovoru oz. oddaji potreb po delavcih).

Informacije pri EURES svetovalkah, osnovne na EURES portalu- koledar dogodkov.

Evropski zaposlitveni dnevi september, oktober

Zaposlitveni sejem v Mariboru
in več kot 200 ostalih dogodkov
z več kot pol milijona
udeležencev po Evropi!

Mednarodni zaposlitveni sejem v Mariboru, 25.9.2008

...več kot 4.000 obiskovalcev...

Čezmejni zaposlitveni sejem v Slovenj Gradcu, 23.4. 2009- 1500 iskalcev zaposlitve, 35 delodajalcev...

Zakaj iskati delavce s pomočjo mreže EURES?

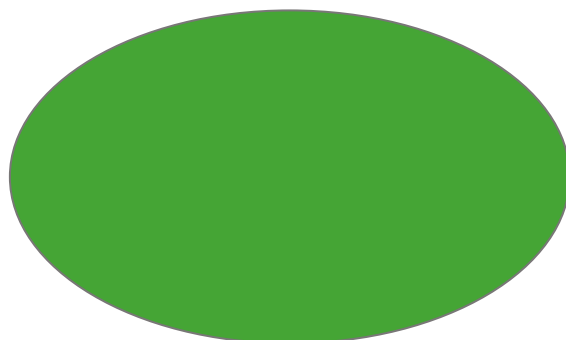
- EURES deluje na **območju celotne Evropske unije/ EGP** in Švice;
- Na spletni strani **www.eures.europa.eu** **800.000 ponudb** evropskih delodajalcev in več kot **300.000 CV** v bazi mobilnih iskalcev zaposlitve;
- **Ažurne informacije** o nacionalnih trgih dela ter delovnih in življenjskih pogojih v vsaki od držav članic;
- EURES je **omrežje svetovalcev** ⇒ približno 800;
- Pri javnih zavodih za zaposlovanje je prijavljenih **veliko število kandidatov** za zaposlitev ⇒ ustreznega kandidata je lažje poiskati;
- Storitve so **brezplačne**.

Projekti pri pridobivanju delavcev iz drugih držav EU

Napovedi potreb delodajalcev

Zaposlitev

Kje so ti kadri?
(v regiji, v drugih regijah, v tujini)

Kaj potrebujejo, da se lahko zaposlijo?
(izobraževanje, usp. na delovnem mestu, integracijski program...)

Projekti pri pridobivanju delavcev iz drugih držav EU

Pri ugotavljanju potreb po delavcih, možnostih za pridobivanje virov, načrtovanju in izvajanju izobraževalnih programov **sodelovanje vseh ključnih partnerjev na trgu dela** (predstavniki delodajalcev, sindikatov, Zavoda za zaposlovanje, izobraževalnih institucij...).

Vsi **prispevajo svoj delež** (kadrovske vire, finančne vire...) in **delijo odgovornost** z namenom, da **vsi nekaj pridobijo**.

Upoštevati interes oz. možnosti iskalcev zaposlitve v EU/ EGP

Prosti pretok delavcev omogoča delavcem prosto izbiro države zaposlitve.

Dejavniki, ki vplivajo na izbiro države zaposlitve :

- plače in delovni pogoji ter delovna kultura,
- možnost pridobivanja novih delovnih izkušenj,
- možnost napredovanja skladno s sposobnosti in motivacijo delavca,
- jezik,
- integracija delavcev v delovno okolje...

